

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu
Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Radovana Suchánka a soudců Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj) a Jiřího Zemánka ve věci ústavní stížnosti stěžovatele **PT Energetická s. r. o.** se sídlem Washingtonova 1599/17, Praha 1, zastoupeného Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou se sídlem Údolní 33, Brno 2, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2014, č. j. 8 Afs 3/2014–39, a proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2013, č. j. 15 Af 45/2013-78, za účasti Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Ústí nad Labem jako účastníků řízení, a Odvolacího finančního ředitelství, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, jako vedlejšího účastníka,

t a k t o :

Ústavní stížnost se z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstatný obsah ústavní stížnosti

1. Ústavní stížností doručenou Ústavnímu soudu dne 30. 6. 2014 se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví citovaných rozhodnutí, neboť má za to, že jimi bylo porušeno jeho základní právo na ochranu vlastnictví zaručené čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), právo podnikat podle čl. 26 odst. 1 Listiny a právo na soudní ochranu obsažené v čl. 36 odst. 1 Listiny, jakož i v čl. 6 odst. 1 a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
2. V případě namítaného porušení základního práva na spravedlivý proces se stěžovatel domnívá, že se vůči němu správní soudy, zejména Nejvyšší správní soud, dopustily odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*), neboť se vyhnuly meritornímu přezkoumání jeho věci, ačkoliv pro toto přezkoumání byly naplněny všechny zákonné podmínky. Podle výkladu Nejvyššího správního soudu totiž výrobce energie ze slunečního záření, který tvrdí, že do jeho ústavně zaručených práv bylo zasaženo v důsledku aplikace ustanovení zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, ve znění platném do 31. 12. 2012 (dále jen „zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů“), upravujících „solární odvod“, nemá ve své procesní dispozici žádný prostředek obrany, jímž by se proti takovému tvrzenému zásahu mohl účinně bránit. Tento názor prý navíc představuje nepřijatelnou změnu ustálené judikatury správních soudů, neboť Nejvyšší správní soud ve své judikatuře nejprve postupně upřesňoval požadavky, jež musí být splněny při postupu dle ustanovení § 237 daňového řádu (tj. při stížnosti na postup plátce daně), aby bylo možné v každém individuálním případě posoudit ústavnost aplikace „solárního odvodu“, přičemž později zcela překvapivě svůj předchozí přístup zcela popřel a prohlásil uvedenou procesní cestu za „nepoužitelnou“.
3. V této souvislosti stěžovatel vytýká, že Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (veškerá judikatura Ústavního soudu je dostupná též na <http://nalus.usoud.cz>) uvedl, že výrobce elektřiny z fotovoltaické elektrárny, který tvrdí, že jeho ústavně zaručená práva jsou

aplikací „solárního odvodu“ porušena, musí mít k dispozici právní prostředek obrany proti této aplikaci. Musí se přitom jednat o takový právní nástroj, který je v plné procesní dispozici subjektu, jenž namítá zásah do svých ústavně zaručených práv, a to včetně možnosti soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů (správce daně) o takovémto prostředku. Takto stěžovatel dochází k závěru, že pouze postup podle ustanovení § 237 daňového řádu, tedy žádost poplatníka (výrobce elektřiny ze slunečního záření) o vysvětlení správnosti sražené nebo vybrané daně adresovaná plátcí daně „solárního odvodu“ a následná stížnost na postup plátce daně správci daně, je jediným právním nástrojem, který má poplatník (výrobce) ve své procesní dispozici, a který zároveň může vést k přezkumu aplikace ustanovení o „solárním odvodu“ na jeho konkrétní situaci v řízení před správcem daně (či následně před správními soudy). Nynější interpretace zákona soudy naopak údajně způsobuje, že v jediném dostupném procesním postupu „z povahy věci“ nelze řešit právě ty právní otázky, které jsou pro tvrzené porušení ústavně zaručených práv zcela zásadní. Pokud tedy ve výše citovaném nálezu Ústavní soud výslovně zavázal obecné soudy, aby v individuálních případech „udělaly vše pro spravedlivé řešení“, a jestliže zároveň existuje procesní postup, s jehož využitím může konkrétní výrobce takovýto zásah tvrdit, je dle stěžovatele zcela neakceptovatelné, aby se správní soudy této své povinnosti vyhýbaly s odkazem na neexistenci konkrétních kritérií pro posouzení protiústavnosti aplikace „solárního odvodu“ v individuálních případech. Takto stěžovatel odkazuje na mnohou judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva týkající se práva na přístup k soudu, přičemž shrnuje, že postupem Nejvyššího správního soudu mu byl odepřen přístup k účinné, resp. „skutečné“ ochraně jeho ústavně zaručených práv, do nichž bylo dle odůvodněného tvrzení stěžovatele zasazeno v důsledku aplikace zákonných ustanovení upravujících „solární odvod“.

4. Dále stěžovatel namítá porušení principu právní jistoty v důsledku změny právního názoru Nejvyššího správního soudu, který nejprve akceptoval napadání dopadů „solárního odvodu“ v individuálních situacích postupem podle ustanovení § 237 daňového řádu a následně správními žalobami a až později usnesením rozšířeného senátu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57 (www.nssoud.cz) prohlásil uvedenou procesní cestu za „nepoužitelnou“ a zcela tak popřel svoji předchozí judikaturu. Touto změnou judikatury přitom dle stěžovatele došlo k odnětí jakékoliv reálné možnosti ochrany jeho vlastnického práva a k porušení práva na přístup k soudu.

5. Stěžovatel rovněž shledává porušení jeho práva na spravedlivý proces v postupu krajského soudu, který se nezabýval tvrzeními žalobce, že ve vztahu k jeho fotovoltaické elektrárně je porušena zákonná garance patnáctileté návratnosti jeho investice a že uplatněním „solárního odvodu“ dochází k zásahu do jeho samotné majetkové podstaty jako výrobce, a výslovně odmítl provést důkazy, které stěžovatel v tomto směru navrhl v průběhu řízení o podané žalobě. Povinností soudu totiž je vypořádat se s řádně uplatněnými tvrzeními, resp. žalobními námitkami, a v souladu se zákonem odůvodnit neprovedení navržených důkazů, jinak soud zasáhne do stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

6. Následně stěžovatel přednáší argumenty svědčící protiústavnímu dopadu „solárního odvodu“ v jeho případě, neboť za současné situace vykazuje ztráty, jeho vlastní kapitál i cash flow jsou záporné, společnost je ohrožena insolvenčí a je porušena také požadovaná patnáctiletá návratnost. Soudí tak, že „solární odvod“ představuje nepřijatelný zásah do jeho ústavně zaručených práv, konkrétně do práva vlastnického, když jeho majetková sféra byla zasazena ze strany veřejné moci dodatečnou daní, uvalenou na jeho činnost v rozporu s ex lege garantovanými zárukami, jakož i do jeho práva na svobodu podnikání, když jeho podnikání bylo státem cíleně zmařeno. Dle přesvědčení stěžovatele by tedy ustanovení o solárním odvodu v rozsahu, ve kterém zabraňují dodržení zákonných garancí obsažených v uvedeném ustanovení, neměla být v jeho případě aplikována, neboť by jejich aplikace byla protiústavní. Dochází tak k závěru, že je zřejmé, že stát se vůči stěžovateli dopustil zjevné

nespravedlnosti a že stěžovatel byl ze strany státu poškozen zásahem do jeho majetkové sféry, přičemž z pozice doktríny materiálního právního státu nemůže být napadené počínání státu vyhodnoceno jinak než jako neústavní a odporující základním principům právního státu.

7. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Ústavní soud zrušil napadená rozhodnutí obecných soudů.

II. Splnění podmínek řízení

8. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 *a contrario* zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o Ústavním soudu“), byla podána včas (§ 72 odst. 3 zákona o Ústavním soudu) a splňuje ostatní náležitosti vyžadované zákonem [§ 30 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu].

III. Vyjádření účastníků a vedlejšího účastníka řízení

9. K výzvě Ústavního soudu se k ústavní stížnosti vyjádřili účastníci řízení a vedlejší účastník.

10. Krajský soud ve svém vyjádření uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry, ke kterým dospěl ve stěžovatelově věci Nejvyšší správní soud a v podrobnostech odkázal na podrobné odůvodnění jeho rozsudku.

11. Nejvyšší správní soud odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí. Zdůraznil, že při svém rozhodování vycházel především z právního názoru, který předtím vyjádřil v usnesení rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, přičemž neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit (v této souvislosti připomíná, že též ústavní stížnost brojí především vůči závěrům rozšířeného senátu). S ohledem na argumenty stěžovatele přitom vyzdvihl, že princip dělby moci a role správního soudnictví Nejvyššímu správnímu soudu neumožňují nahrazovat činnost moci zákonodárné či výkonné a zákonodárci nebo ministru financí musí být ponechán časový prostor, v němž mohou reagovat na požadavky vyslovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a posléze rozšířeným senátem. Pouze pokud by uvedené složky státní moci zůstaly dlouhodobě nečinné a tato nečinnost by nabyla ústavního rozměru, otevře se stěžovateli cesta k ochraně práv prostřednictvím moci soudní. Proto dochází k závěru, že zamítnutí kasační stížnosti stěžovatele nepředstavuje odepření spravedlnosti.

12. Vedlejší účastník (Odvolací finanční ředitelství) ve svém vyjádření uvedl, že v případě stěžovatele orgány finanční správy i plátce daně postupovaly zcela v souladu s dikcí účinných právních norem. Na základě nich má plátce daně zákonnou povinnost srazit, vybrat a odvést „solární odvod“ a není mu dána žádná zákonná možnost těmto svým povinnostem nedostát, aniž by mu nesplnění uvedených povinností nevznikla majetková a sankční odpovědnost za nesplnění zákonem uložených povinností. Takto správce daně své povinnosti v případě stěžovatele (poplatníka) dostal, neboť odvod byl proveden ve správné výši, a proto vedlejšímu účastníkovi nezbyvalo, než stížnost stěžovatele na postup plátce daně podle ustanovení § 237 daňového řádu (s ohledem na platnou právní úpravu) zamítnout. Dále pak vedlejší účastník odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1711/14, kterým Ústavní soud odmítnul pro zjevnou neopodstatněnost ústavní stížnost spočívající na v zásadě shodných stížnostních námitkách.

IV. Replika stěžovatele

13. V replice k podaným vyjádřením stěžovatel uvedl, že nadále setrvává na své ústavní stížnosti. K vyjádření Nejvyššího správního soudu uvedl, že dle aktuálního stanoviska Ministerstva financí mají výrobci elektrické energie ze slunečního záření využít v případě „rdousícího“ efektu solárního odvodu v jejich konkrétním případě institut žádosti o posečkání. Takové řešení však dle stěžovatele neodpovídá řešení uvedenému v usnesení rozšířeného senátu, respektive vůbec není řešením pro výrobce elektrické energie ze slunečního záření (tedy ani pro stěžovatele). Využití institutu žádosti o posečkání tak, aby mohlo zohlednit negativní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie ze slunečního záření, musí předpokládat, že výše daňových povinností těchto subjektů dosahuje aspoň takové výše, v jaké protiústavní dopady solárního odvodu na takové výrobce působí. Navíc, i kdyby tomu tak bylo (jakkoliv je to nepravděpodobné), neřeší to situaci výrobců elektrické energie ze slunečního záření, neboť protiústavní dopady solárního odvodu pouze oddaluje. Zároveň stěžovatel odmítá, že by měl být dán prostor zákonodárci k přijetí adekvátních právních opatření zamezujících protiústavní dopady solárního odvodu, neboť zákonodárce ani ministr financí dosud žádné kroky neučinili. Dle stěžovatele tak lze konstatovat, že uvedené složky státní moci jsou dlouhodobě nečinné a je proto načase, aby stěžovatele ochránila před protiústavními dopady solárního odvodu moc soudní. K usnesení Ústavního soudu citovanému vedlejším účastníkem pak stěžovatel uvedl, že v tomto rozhodnutí se Ústavní soud nevypořádal se stěžovatelem uvedenou judikaturou Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Z toho důvodu, stejně jako z důvodu vzniku nových okolností (absence vůle zákonodárce k přijetí opatření proti rdousícímu efektu solárního odvodu), nelze uvedené závěry Ústavního soudu na případ stěžovatele použít.

V. Podstatný obsah spisového materiálu

14. Z vyžádaných spisů krajského soudu a Nejvyššího správního soudu Ústavní soud zjistil následující skutečnosti.

15. Stěžovatel provozuje fotovoltaickou elektrárnu v obci Zbrašín. Vyrobenou elektřinu dodává do distribuční sítě společnost ČEZ Distribuce, a. s. (dále jen „plátce daně“). Předmětem sporu se stala platba za elektřinu dodanou do distribuční sítě v období únor až červen 2012. Plátce daně totiž nevyplatil žalobci celou fakturovanou částku za dodanou elektřinu, ale srazil z ní částku ve výši odvodu z elektřiny ze slunečního záření („solární odvod“) podle § 7a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Stěžovatel tak požádal plátce daně o vysvětlení podle ustanovení § 237 odst. 1 daňového řádu. Plátce daně uvedl, že byl povinen solární odvod srazit a odvést podle ustanovení § 7g odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

16. Následně podal stěžovatel k Finančnímu úřadu v Děčíně (dále jen „správce daně“) stížnosti na postup plátce daně podle § 237 odst. 3 daňového řádu. Správce daně však tyto stížnosti zamítl a stejně tak Finanční ředitelství v Ústí nad Labem (poznámka Ústavního soudu: Finanční ředitelství v Ústí nad Labem bylo ke dni 31. 12. 2012 zrušeno zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, a jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství), zamítlo podaná odvolání proti těmto rozhodnutím.

17. Stěžovatel brojil proti rozhodnutím správce daně a finančního ředitelství správní žalobou, kterou zamítl krajský soud nyní napadeným rozhodnutím, když konstatoval, že solární odvod byl zaveden do zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů novelou provedenou zákonem č. 402/2010 Sb., a odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, kterým Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů týkající se solárního odvodu, neboť dospěl k závěru, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem. Neshledal přitom, že by ve stěžovatelově případě měl dotčený odvod likvidační charakter, neboť vzal též v úvahu i určitou míru

podnikatelského rizika výroby elektřiny ve fotovoltaické elektrárně. Navíc uvedl, že stěžovatel měl již v řízení před finančními orgány (a nikoli až v soudním řízení) tvrdit a doložit skutečnosti, z nichž vyplývá, že solární odvod měl v jeho konkrétním případě likvidační efekt, poněvadž daňový subjekt nese v daňovém řízení jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní a řízení před správním soudem nemůže nahrazovat řízení před správním orgánem.

18. Následnou kasační stížnost stěžovatele zamítl Nejvyšší správní soud. Předně odmítl námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, neboť z rozhodnutí krajského soudu je zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu. Dále soud odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a především na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 – 57 (dále jen „usnesení rozšířeného senátu“), v němž rozšířený senát dospěl k závěru, že dopady solárního odvodu na konkrétní situaci poplatníka nelze posuzovat v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v navazujícím soudním řízení, přičemž za současného právního stavu je nejvhodnějším prostředkem k zohlednění rdousících dopadů solárního odvodu institut prominutí daně podle ustanovení § 259, respektive § 260 daňového řádu. Prizmatem těchto rozhodnutí soud shledal, že daňové orgány i krajský soud postupovaly v souladu se zákonem a odmítl provedení navržených důkazů o dopadu solárního odvodu na stěžovatele a k řešení otázky, zda ve stěžovatelově případě doba návratnosti investice skutečně činí více než zákonem garantovaných patnáct let. Zároveň Nejvyšší správní soud odmítl, že by zamítnutí kasační stížnosti způsobilo odepření spravedlnosti, neboť nemůže jakkoli nahrazovat činnost moci zákonodárné či výkonné s tím, že zákonodárci či ministru financí musí být ponechán časový prostor, v němž mohou reagovat na požadavky vyslovené Ústavním soudem a posléze rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu. Závěrem se pak Nejvyšší správní soud odmítl zabývat námitkou, že solární odvod měl povahu vyvlastnění, za které by měl společník stěžovatele obdržet přiměřenou náhradu, neboť tuto námitku shledal nepřipustnou.

VI. Vlastní hodnocení provedené Ústavním soudem

19. Po prostudování ústavní stížnosti, vyžádaného spisu a vyjádření účastníků i vedlejšího účastníka, včetně repliky stěžovatele na tato vyjádření, Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost není důvodná.

20. Ústavní soud ustáleně judikuje, že jeho úkolem je jen ochrana ústavnosti a nikoliv zákonnosti (čl. 83 Ústavy České republiky, dále jen „Ústava“). Ústavní soud v řízení podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy není povolán k přezkumu aplikace podústavního práva a může tak činit jen tehdy, jestliže současně shledá porušení základního práva či svobody, protože základní práva a svobody vymezují nejen rámec normativního obsahu aplikovaných právních norem, nýbrž také rámec jejich ústavně konformní interpretace a aplikace. Interpretace zákonných a podzákonných právních norem, která nešetří základní práva v co nejvyšší míře, při současném dodržení účelu aplikovaných právních norem, anebo interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti, pak znamenají porušení základního práva či svobody.

21. Zároveň Ústavní soud připomíná, že v určitých výjimečných případech považuje za nezbytné rozhodnout o ústavní stížnosti formou nálezu bez ohledu na reálnou efektivnost či nutnost zásahu proti tvrzenému porušení základních práv a svobod. Tato tzv. objektivní funkce ústavní stížnosti slouží zejména k vyjasnění výkladu ústavních norem a způsobu jejich promítnutí do aplikace podústavního práva či řešení významných společensko-právních otázek, které může posílit legitimní očekávání, jako důležitou součást právní jistoty jednotlivců, v budoucí jednotné rozhodování soudů v obdobných případech.

22. Takové okolnosti nastaly právě v nyní projednávaném případě, neboť Ústavnímu soudu je známo, že skutkově a právně podobných případů řeší zdejší soud i obecná justice značné množství a jak mj. plyne též z argumentů stěžovatele obsažených v ústavní stížnosti, zásadní právní otázky jsou v těchto případech vykládány jednotlivými účastníky řízení značně odlišně. Na uvedeném přitom nic nemění, pokud již Ústavní soud některé ústavní stížnosti podpořené podobnými argumenty odmítl jako zjevně neopodstatněné (viz např. usnesení sp. zn. II. ÚS 1273/14 ze dne 13. 5. 2014).

23. Podstatu ústavní stížnosti tvoří námitka stěžovatele, že obecné soudy chybně shledaly, že právním institutem k prokázání rdousícího efektu při solárním odvodu nemůže být stížnost na postup plátce daně dle ustanovení § 237 daňového řádu.

24. Jelikož stěžovatel v ústavní stížnosti své námitky nesměruje pouze proti právním závěrům vyřčeným obecnými soudy v nyní projednávaném případě, nýbrž obrací se též k dalším soudním rozhodnutím týkajícím se problematiky solárního odvodu, považuje Ústavní soud nejprve za vhodné stručně připomenout vývoj dotčené právní úpravy a judikatury.

25. Novela zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů přijatá jako zákon č. 402/2010 Sb. (dále jen „zákon č. 402/2010 Sb.“) stanovila s účinností od 1. 1. 2011 povinnost odvodu z elektřiny ze slunečního záření, kdy dle tehdy platného ustanovení § 7a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů se předmětem odvodu stala elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010. Důvody pro přijetí dotčené novely spočívaly ve skutečnosti, že rychlý rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie způsobil růst výše nákladů na její financování, což vedlo k přehodnocení dosavadního postoje státu k veřejné podpoře výroby elektřiny z těchto zdrojů. Stanovením povinnosti solárního odvodu tak došlo ve své podstatě ke změně výše podpory, která byla poskytována provozovatelům fotovoltaických elektráren.

26. Citovanou novelu zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů následně posoudil Ústavní soud [viz nálezný sp. zn. Pl. ÚS 17/11 ze dne 15. 5. 2012 (N 102/65 SbNU 367; 220/2012 Sb., dále jen „nálezný Pl. ÚS 17/11“)], který dospěl k závěru, že volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory výroby elektřiny ze slunečního záření je za podmínek zachování garancí v rukou zákonodárce. Princip právní jistoty totiž nelze ztotožnit s požadavkem na absolutní neměnnost právní úpravy, neboť ta podléhá mimo jiné sociálně ekonomickým změnám a nárokům kladeným na stabilitu státního rozpočtu. Dodal přitom, že je legitimní, pokud zákonodárce přistoupí po objektivně zjištěné změně poměrů na straně investic do fotovoltaických elektráren k regulaci podpory výroby elektřiny z těchto zdrojů tak, aby byla zachována rovnováha mezi vstupy a výnosy nastavená původním zněním zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, která byla vyjádřena patnáctiletou návratností investice a pevně danou výší výnosů. Na druhou stranu však Ústavní soud zdůraznil, že nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne některé z napadených ustanovení na výrobce jako likvidační („rdousící efekt“) či zasahující samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny - tedy protiústavně. V těchto případech bude nutno hodnotit jak dodržení garancí ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů v jejich dlouhodobém (patnáctiletém) trvání, tak okamžité (průběžné) účinky napadených ustanovení, aby byl v takovém výjimečném případě vzniklý nárok ochráněn.

27. Příkazem Ústavního soudu k zohlednění eventuálního rdousícího efektu na některé výrobce elektřiny z fotovoltaických elektráren se následně zabývaly správní soudy, které především musely zvážit, jaké právní instituty mohou sloužit dotčeným poplatníkům při prokázání onoho rdousícího efektu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu přitom ve

shora citovaném usnesení dospěl k závěru, že za stávající právní úpravy není nástrojem, který by umožnil správci daně posuzovat věc s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem a v odůvodněných případech poskytl poplatníkovi efektivní ochranu, ani stížnost dle ustanovení § 237 daňového řádu, neboť ta představuje specifický prostředek obrany poplatníka vůči plátcům daně při uplatňování srážkové daně. Jedná se totiž o ochranu před nezákonným postupem plátce, o nástroj určený pro řešení sporu mezi plátcem a poplatníkem, který slouží zejména k tomu, aby byl postup plátce podroben kontrole státní moci a poplatník byl před případným nezákonným postupem plátce prostřednictvím konečného rozhodnutí správce daně ochráněn. Bylo by však absurdní klást na plátce daně povinnost, nota bene bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu přitom nikterak nepochybnil, že obecné soudy jsou povinny udělat vše pro spravedlivé řešení, a konkrétního výrobce ochránit v některých případech před uplatněním příslušných zákonných ustanovení, nejpřílehavějším prostředkem k zohlednění individuálních účinků odvodu vyměřeného podle zákona, leč dopadajícího rdousícím způsobem na jednotlivce, je však za stávající právní úpravy institut prominutí daně dle ustanovení § 259 daňového řádu. Pouze prostřednictvím tohoto institutu dle rozšířeného senátu výkonná moc dostojí výslovnému pokynu Ústavního soudu a splní tak povinnost uplatnit individuální přístup k jednotlivým výrobcům, kteří se nacházejí ve výjimečné situaci předvídané nálezem sp. zn. Pl. ÚS 17/11.

28. Na základě výše uvedené judikatury tedy daňové orgány i správní soudy odmítly posuzovat rdousící efekt solárního odvodu na výrobce elektřiny z fotovoltaických elektráren v řízeních dle ustanovení § 237 daňového řádu, tj. v rámci stížností na postup plátce daně. Podobně tomu bylo i v nyní projednávaném případě, přičemž Ústavní soud neshledal, že by nastalý výklad příslušných ustanovení právního řádu (předestřený především rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu) byl v rozporu s předchozí judikaturou zdejšího soudu či by v nepřiměřené míře zasahoval do základních práv a svobod stěžovatele.

29. Institut stížnosti na postup plátce daně normuje ustanovení § 237 daňového řádu tak, že *„má-li poplatník pochyby o správnosti sražené nebo vybrané daně, může nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy se o výši sražené nebo vybrané daně dozvěděl, požádat plátce daně o vysvětlení. V žádosti uvede důvody svých pochybností.“* Podobný institut znal již zákon o správě daní a poplatků (zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., srov. ustanovení § 51), přičemž Ústavní soud k němu uvedl, že tento zvláštní daňový institut zajišťuje ochranu poplatníka vůči plátcům daně při uplatňování srážkové daně, kde daňovou povinnost a její výši stanovuje plátce daně bez přímé účasti poplatníka nebo správce daně. Pokud poplatník s postupem plátce daně nadále nesouhlasí, může podat stížnost přímo místně příslušnému správci daně, a ten je povinen o stížnosti rozhodnout; rozhodnutí se pak doručí poplatníkovi i plátcům daně a lze proti němu podat v zákonné lhůtě odvolání. Řízení o stížnosti je tak klasickým správním řízením, jehož výsledkem je rozhodnutí o tom, zda stížnost byla či nebyla oprávněná, přičemž dochází k odbornému posouzení, zda byly či nebyly dodrženy hmotně právní i procesně právní předpisy, přičemž rozhodnutí správce daně autoritativně stvrzuje postup plátce daně, tedy v konečné podobě potvrzuje výši daňové povinnosti poplatníka [srov. náleží sp. zn. II. ÚS 667/2000 ze dne 20. 6. 2001 (N 92/22 SbNU 299)].

30. Zároveň však, jak vytkl též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, je důležité zdůraznit, že v rámci tohoto řízení může následně správce daně přezkoumat pouze postup plátce daně z hlediska dodržení zákonných norem. Neboli v případech solárního odvodu zhodnotit, zda při jeho srážce byla dodržena ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Tento zákon přitom z hlediska osvobození od solárního odvodu v ustanovení § 7d, účinném do 29. 5. 2012, stanovil, že *„od odvodu je osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výroby do 30 kW, která je umístěna na střešní konstrukci nebo obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí*

pevným základem evidované v katastru nemovitostí.“ Další výjimky ze solárního odvodu, na základě kterých by byl poplatník, respektive plátcé odvodu, své zákonné povinnosti zproštěn, zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů neobsahoval, což ostatně zmínil Ústavní soud již v nálezu Pl. ÚS 17/11. Za této situace tedy institut stížnosti na postup plátce daně neumožňoval individuální přístup k dotčeným výrobcům elektřiny ze slunečního záření zasazených rdousícím efektem, neboť zákon nepředvídal možnost neplacení solárního odvodu z důvodu masivního zásahu do majetkové podstaty poplatníka. Opačný výklad by byl ve značném rozporu s dikcí příslušných ustanovení daňového řádu a ve své podstatě by překračoval meze akceptovatelné interpretace právních norem.

31. Ústavní soud sice ve své judikatuře, již se dovolává stěžovatel, opakovaně zdůraznil preferenci ústavně konformního výkladu právních předpisů, když zdůraznil, že obecné soudy nejsou absolutně vázány doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku [srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.)]. Zároveň však obecné soudy nemohou příliš extenzivním výkladem nahrazovat činnost zákonodárce, neboť by tak docházelo k narušení dělby moci ve státě. Úlohou soudní moci je totiž interpretace a aplikace právních norem a naplnění tak vůle zákonodárce, nikoli prostřednictvím výkladu pozměňování této vůle, jež je vyjádřena v jednotlivých právních normách. Normotvůrcem projevenou vůli tak v případě stěžovatele nelze revidovat takovou interpretací ustanovení § 237 daňového řádu, jež by natolik pozměnila podstatu a charakter stížnosti na postup plátce daně, že by jí v rozporu se zněním zákona i tradiční jurisprudencí přisoudila naprosto odlišný smysl. Pokud by totiž soudy, včetně soudu Ústavního, akceptovaly stěžovatelem navrhovaný postup, fakticky by docházelo k situaci, kdy by soudní moc dávala především plátcí daně oprávnění, která mu mohou být dána pouze zákonem samotným. Nemožnost takové, *contra legem* jdoucí, interpretace, nemůže být ospravedlněna ani odkazem na předchozí výzvy Ústavního soudu k ochraně vlastnického práva při solárním odvodu v některých specifických případech.

32. Za této situace je nutno odlišit ústavně konformní výklad, který respektuje ústavní principy, a výklad, který již překračuje rámec možné interpretace právních norem. Zatímco první případ je žádoucí, neboť dotváří vůli zákonodárce, avšak nikterak ji v zásadě nepozměňuje, druhý je nutno odmítnout s ohledem na funkci a úkoly jednotlivých mocí ve státě, když pouze Ústavní soud je specificky nadán pravomocí revidovat vůli zákonodárce v řízeních o návrhu na zrušení zákona nebo jiného právního předpisu anebo jejich jednotlivých ustanovení, pokud jsou v rozporu s ústavním zákonem [srov. čl. 87 odst. 1 písm. a), b) Ústavy, resp. ustanovení § 70 odst. 1 či § 74 zákona o Ústavním soudu]. Takto ostatně již posuzoval soulad solárního odvodu s ústavním pořádkem, přičemž jej neshledal rozporným. Jeho apel na eventuální zhodnocení rdousícího efektu na provozovatele fotovoltaických elektráren pak nelze chápat jako výzvu soudní moci k „ohýbání“ a nepřiměřené interpretaci právních norem obsažených v daňovém řádu, nýbrž jako výzvu dotčeným státním subjektům k přijetí takové právní úpravy, jež by umožňovala plátcí (respektive správci) daně či soudní moci zohlednit v určitých jasně daných případech skutečnost, že solární odvod má na poplatníka likvidační dopad. Jinými slovy řečeno, není úkolem Ústavního soudu, aby finanční správě přesně určoval, jakými způsoby a metodami naplní dříve vymezené ústavní limity, pokud daného cíle dosáhne a pokud zvolené metody budou ústavně konformní (zejména z hlediska právní jistoty, předvídatelnosti a proporcionality).

33. Ústavní soud zdůrazňuje, že možnost stanovení daní a poplatků je obsažena přímo v čl. 11 odst. 5 Listiny. „Solární odvod“ lze zajisté za takovou daň či poplatek považovat, přičemž z hlediska ústavnosti jeho výběru je klíčové, zda byl vybrán na základě a v souladu

se zákonem. Tak tomu bezesporu bylo, přičemž ústavností jeho samotné podstaty se Ústavní soud široce zabýval v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Podobné platí též pro námitku stěžovatele týkající se porušení práva svobodně podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, jehož se navíc lze dle čl. 41 odst. 1 Listiny domáhat jen v mezích zákonů, které ho provádějí. Pokud tedy zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů energie stanovil pro jeden z těchto zdrojů „solární odvod“, jehož rozpor s ústavním pořádkem Ústavní soud neshledal, nemůže se stěžovatel dovolávat tohoto práva, pokud byl vůči němu zákon uplatňován ústavně konformním způsobem [srov. přiměřeně nález sp. zn. II. ÚS 377/04 ze dne 6. 9. 2007 (N 136/46 SbNU 283)]. Jakkoli tedy nepochybně přijetím předmětných ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů došlo ke snížení podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren, nejednalo se o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů, ať již se jedná o právo vlastnické či svobodu podnikání, případně nerespektování základních náležitostí demokratického právního státu, jak se domnívá stěžovatel. Změnu zákonných parametrů lze totiž podřadit pod jedno z podnikatelských rizik, které musí podnikatelé v rámci svých investic (obzvláště pokud se jedná o investice dlouhého časového rozsahu) akceptovat. Úkolem práva (a soudní moci) přitom nemůže být ochrana dříve očekávaného zisku, nýbrž pouze zhodnocení, zda přijatou právní úpravou nedochází v nedůvodné a neakceptovatelné míře k zásahu do vlastnických (či jiných) práv dotčených osob, což však nelze ztotožňovat s ochranou plánovaného zisku. Jinak vyjádřeno, uvedená garance patnáctileté návratnosti předmětné investice neznamená právo každého podnikatele v tomto oboru na ziskovost jeho podnikání v rámci této doby. Znamená pouze, že za obvyklých okolností a při vynaložení péče řádného hospodáře by uvedené návratnosti mělo být u průměrného podnikatele podnikajícího v tomto oboru zpravidla dosaženo. Nikoliv však každé obtíže spojené s nutností unést břemeno solárního odvodu, byť by ve spojení s dalšími faktory zásadně ovlivnily hospodaření podnikatele, mohou mít likvidační účinky ve smyslu, v jakém je chápe nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11.

34. V této souvislosti Ústavní soud neodhlíží od skutečnosti, že to byl stát, který zákonem zaručil garance patnáctileté doby návratnosti investic a výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, a tím motivoval dotčené subjekty k podnikatelské činnosti v oblasti výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Ústavní soud však považuje současně za legitimní, pokud zákonodárce přistoupí po objektivně zjištěné změně poměrů na straně investic do fotovoltaických elektráren k regulaci podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie tak, aby byla zachována rovnováha mezi vstupy a výnosy nastavená původním zněním zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů energie, která byla vyjádřena patnáctiletou návratností investice a pevně danou výší výnosů. Okolnosti rdousícího efektu ze solárního odvodu však nelze posuzovat pouze prizmatem tohoto odvodu, nýbrž s ohledem na výnosy z tohoto zdroje obnovitelné energie po dobu celých patnácti let. Je pak věci pečlivého posouzení konkrétních případů, aby se zamezilo opakovaně zmiňovanému „rdousícímu“ efektu. Není však primárně úkolem Ústavního soudu, aby se vyslovoval k tomu, zda tomuto nežádoucímu efektu lze v konkrétním případě zamezit posečkáním (§ 156 daňového řádu) anebo promíjením (§ 259 daňového řádu). Je nicméně nutno trvat na tom, aby orgány finanční správy o podané žádosti o posečkání, případně o prominutí daně řádně rozhodly a aby takováto rozhodnutí byla soudně přezkoumatelná. Je totiž primárně věcí právě finanční správy, aby velmi bedlivě v každém konkrétním případě zvážila, jak zmírnit případné likvidační účinky, a to případně i s ohledem na celkovou ekonomickou situaci daňového subjektu se zohledněním jeho celkové daňové zátěže.

35. Okrajem pak Ústavní soud opakuje, že v některých případech skutečně mohou být provozovatelé fotovoltaických elektráren v neúměrné míře zasaženi solárním odvodem, který by na ně měl likvidační dopad, a je proto na státních orgánech, aby přijaly adekvátní opatření

zamezující v extrémních (a eventuálních) případech tomuto „rdousícímu“ efektu. V této souvislosti Ústavní soud připomíná, že již ve své dřívější judikatuře konstatoval, že je připraven v opodstatněných případech chránit základní práva a svobody stěžovatelů, kteří by byly zasaženi ve svých právech a svobodách nečinností normotvůrce. Takto zdůraznil, že dlouhodobou nečinnost Parlamentu České republiky lze v některých případech považovat za neslučitelnou s požadavky právního státu, přičemž jestliže některá ze složek moci přestoupí ústavní rámec svého vymezení, svoji pravomoc, nebo naopak neplní své úlohy a tím brání v řádném fungování druhé (v posuzovaném případě soudní) moci, musí nastoupit kontrolní mechanismus brzd a vyvažování [srov. kupř. nálezn sp. zn. Pl. ÚS 20/05 ze dne 28. 2. 2006 (N 47/40 SbNU 389; 252/2006 Sb.)]. Do této fáze však případ stěžovatele doposud nedospěl, jelikož nelze tvrdit, že by již nyní bylo zřejmé, že státní moc úmyslně zamýšlela v neakceptovatelné míře zasáhnout do práv a svobod dotčených provozovatelů fotovoltaických elektráren, neboť mj. ani neuběhla doba, v rámci níž stát garantoval návratnost investic do těchto zdrojů. Za této situace (i přes stěžovatelovy poukazy na prozatím referované ztráty) tedy nelze dospět jednoznačně k závěru, že by bylo v neúměrné míře zasaženo vlastnické právo stěžovatele (či stěžovatelů ve skutkově podobných případech), a proto není možné jakkoli nahrazovat normotvorbu zákonodárce pro stěžovatele výhodnou interpretací právních norem.

36. Ústavní soud tedy uzavírá, že prokázání rdousícího efektu při solárním odvodu není možné prostřednictvím stížnosti na postup plátce daně. Připomíná rovněž, že již dříve, než rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vydal stěžovatelem rozporované usnesení, Ústavní soud rozhodl (srov. usnesení ze dne 31. 10. 2013 ve věci sp. zn. III. ÚS 732/13), že tvrzení ve vztahu k rdousícímu efektu jsou „*uplatnitelná především v rámci užití institutů daňového řízení v rovině platební, jakým je kupříkladu posečkání daně dle § 156 a násl. daňového řádu, případně i prominutí daně dle § 259 a násl. daňového řádu, o nichž je možno usuzovat jako o vhodné platformě pro vytvoření praktických postupů správce daně pro hodnocení, zda je odvod z elektřiny ze slunečního záření v případě jednotlivého poplatníka likvidační.*“ V později vydaném usnesení ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. III. ÚS 61/14, Ústavní soud potom dokonce uvedl, že „*vztáhl-li by Ústavní soud usnesení rozšířeného senátu na případ stěžovatelky, nemožnost vyhovění její ústavní stížnosti argumentující na poli likvidačních účinků solárního odvodu by platila o to více, a to z důvodu nevyčerpání prostředků k ochraně jejich práv.*“ Zároveň Ústavní soud připomíná, že rovněž tak odmítl ústavní stížnost směřující proti konečnému rozhodnutí ve věci kasační stížnosti, která se stala základem pro řízení před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení sp. zn. II. ÚS 1273/14 ze dne 13. 5. 2014). Ústavní soud tedy již v dřívějších rozhodnutích nijak nezpochybil výklad rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, a od svého výkladu, jak plyne ze shora řečeného, se neodchýlil ani v nyní posuzované věci. Právní názor vyjádřený Nejvyšším správním soudem v odůvodnění ústavní stížnosti napadeného rozhodnutí (tak i v předchozím rozhodnutí rozšířeného senátu) je tak z ústavního hlediska plně akceptovatelný. Okolnost, že se stěžovatel se závěry vyslovenými v těchto rozhodnutích neztotožňuje, totiž nemůže sama o sobě založit odůvodněnost jeho ústavní stížnosti. K porušení stěžovatelova vlastnického práva či svobody podnikání tedy v jeho věci nedošlo, když obecné soudy dospěly na základě současné právní úpravy ke správným právním závěrům.

37. Podobně Ústavní soud neshledal, že by došlo k porušení dalších ústavně zaručených práv a svobod stěžovatele, především nebyl narušen princip právní jistoty a předvídatelnosti soudního rozhodování. Stěžovatel spatřuje odchýlení se od tohoto principu mj. v tom, že ačkoliv původně Nejvyšší správní soud projednával množství obdobných kauz brojících proti solárnímu odvodu prostřednictvím stížností na postup plátce daně, tak posléze označil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu tento postup za nemožný. Ústavní soud si je vědom skutečnosti, že situace stěžovatele mohla být do určité míry nepřehledná (ostatně tak

je tomu vždy při změně judikatorní praxe), nedosáhla však takové úrovně, aby zasáhla do jeho ústavně zaručených práv a svobod.

38. Postup Nejvyššího správního soudu ostatně nelze považovat za svévolný, protože za situace, kdy jednomu z rozhodujících senátů vznikly pochybnosti o správnosti dosavadní praxe, postupoval striktně podle ustanovení § 17 soudního řádu správního, a věc předložil k posouzení rozšířenému senátu. Jak již dříve konstatoval Ústavní soud, „v případě zpravidla nejvyšších soudních orgánů, je stanoven pro změnu judikatury, resp. odchýlení se od dosavadní interpretace práva, i zvláštní procesní postup, který zajišťuje účast širšího okruhu soudců. To právě i s ohledem na to, že změna judikatury takového soudního orgánu znamená mnohem citelnější zásah do principu právní jistoty a rovnosti před zákonem“ [srov. nález sp. zn. II. ÚS 566/05 ze dne 20. 9. 2006 (N 170/42 SbNU 455)]. Bylo pak na rozšířeném senátu, aby jako instituce určená k eventuálnímu přehodnocování dosavadní judikatury (viz dříve citovaného ustanovení soudního řádu správního) posoudila danou věc ve všech jejích právních souvislostech a vyjádřila právní názor závazný do budoucna. Je pak nabíledni, že tento názor může být odlišný od dosavadní praxe, čímž sice dochází do určité míry k narušení právní jistoty osob dotčených tímto rozhodnutím, avšak Ústavní soud opakovaně zdůrazňuje, že judikatura nemůže být bez vývoje a není vyloučeno, aby (a to i při nezměněné právní úpravě) byla nejen doplňována o nové interpretační závěry, ale i měněna, i přesto, že každá změna je jevem ve své podstatě nežádoucím, neboť takovou změnou je zjevně narušen jeden z principů demokratického právního státu, a to princip předvídatelnosti soudního rozhodování [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 613/06 ze dne 18. 4. 2007 (N 68/45 SbNU 107) nebo nález sp. zn. IV. ÚS 2170/08 ze dne 12. 5. 2009 (N 117/53 SbNU 473)]. Zároveň pak právě rozhodnutí rozšířeného senátu právní jistotu do budoucna posilují, neboť sjednocují postupy, které nejsou právně jednoznačné (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008–77, publ. pod č. 1792/2009 Sb. NSS: „Skutečnost, že judikatura byla sjednocena rozšířeným senátem, přináší zvlášť významné argumenty ve prospěch setrvání na takto vytvořeném právním názoru.“). Právní jistota a předvídatelnost soudního rozhodování tedy nebyla v případě stěžovatele dotčena v takové míře, ve které by zakládala zásah do práva na spravedlivý proces.

39. V této souvislosti musí Ústavní soud odmítnout též vznesenou námitku *denegatio iustitiae*. Ústavní soud v této souvislosti vyzdvihuje opakovaně vyřčenou premisu, že „z ústavního zákazu odepření spravedlnosti vyplývá povinnost obecných soudů vyplňovat mezery v zákonech tam, kde by opak vedl k faktické nevymahatelnosti nároku“ [srov. např. nález sp. zn. I. ÚS 125/10 ze dne 1. 9. 2010 (N 180/58 SbNU 579)]. K tomu však v případě stěžovatele nedošlo, neboť obecné soudy nepopřely již dříve Ústavním soudem vyslovenou možnost žádat při „rdousícím“ efektu o zmírnění následků „solárního odvodu“. Ve svých rozhodnutích pouze upřesnily, jakým postupem se lze těchto eventuálních nároků domáhat, a podrobně uvedly, z jakých důvodů byl dosavadní postup výrobců elektrické energie z fotovoltaických elektráren (i zde konkrétního stěžovatele) chybný. Spravedlnost tedy stěžovatelům odepřena nebyla, poněvadž odepření spravedlnosti nelze zaměňovat se spravedlností nepřiznanou na základě chybného postupu účastníků řízení, jak činí stěžovatel. Naopak bylo povinností soudů, aby celý případ hodnotily v souladu s právní úpravou a s ohledem na veškeré možnosti, které právní řád ve skutkovém případě stěžovatele nabízí. Z napadených rozhodnutí plyne, že takto skutečně postupovaly, přičemž za této situace nelze hovořit o tom, že by odepřely stěžovateli spravedlnost.

40. Uvedené přitom platí též o vznesené námitce týkající se nevypořádání se se všemi stěžovatelovými tvrzeními a navrhovanými důkazy ze strany obecných soudů. Ústavní soud sice ustáleně judikuje, že opomenutí důkazu či nevypořádání důkazního návrhu, respektive námitky nedostatečné důkazní podloženosti výroku, mohou založit protiústavnost napadeného rozhodnutí, to však neplatí za situace, kdy předložené důkazy nemohou mít vliv

na samotný výsledek řízení, neboť předmětná řízení vůbec nemohou tyto důkazy hodnotit. Tak tomu bylo též v případě stěžovatele, neboť jím navrhované důkazy sice mohly nasvědčovat jeho závěrům, v dotčeném daňovém (a následně soudním) řízení však nemohly nic změnit na výsledku sporu, neboť již z podstaty dotčených řízení (stížností na postup plátce daně) nebylo možno k těmto důkazům přihlížet (jak plyne se shora řečeného). Takto by tedy bylo provádění dotčených důkazů nadbytečné a ve své podstatě by neodůvodněně zasahovalo do procesní ekonomie soudního řízení. Z hlediska ústavnosti dotčených rozhodnutí je přitom stěžejní, že se nejednalo o opomenuté, nýbrž nadbytečné důkazy, jelikož se obecné soudy vypořádaly s tím, proč je nepokládaly za nutné provést, a odůvodnění napadeného rozhodnutí nenese znaky zřejmé libovůle. Z těchto důvodů tedy Ústavní soud shledává, že ani v tomto bodě nebylo zasaženo stěžovatelovo právo na spravedlivý proces.

VII. Závěr

41. Ústavní soud uzavírá, že obecné soudy svými rozhodnutími neporušily stěžovatelovo právo na ochranu vlastnictví garantované čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo podnikat zaručené čl. 26 odst. 1 Listiny ani právo na soudní ochranu zakotvené čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť správně interpretovaly předmětná ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů i daňového řádu a nepřekročily pravomoc jim danou ústavním pořádkem České republiky.

42. Z výše uvedených důvodů Ústavní soud podle ustanovení § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu ústavní stížnost zamítl, neboť napadeným rozhodnutím nedošlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatele.

43. Ústavní soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť od něj nebylo možno očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

P o u č e n í : Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat (§ 54 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V Brně dne 13. ledna 2015

Radovan Suchánek
předseda senátu